

ŽIVOT FARNOSTÍ ZNOJMA

ZPRAVODAJ ZNOJEMSKÝCH FARNOSTÍ

LISTOPAD 2010

č. 9

Život věčný v Písmu svatém

O tom, zda po smrti člověka život nějakým způsobem dále pokračuje se vedou různé filozofické debaty s různými výsledky a závěry. V podstatě existují jen dvě odpovědi: posmrtný život ANO a posmrtný život NE. Každý člověk se pak může vírou přiklonit k jednomu nebo druhému názoru. Chtěl bych představit, jak nám tuto základní lidskou otázku osvětluje Bible.

V popisu stvoření, jak nám jej přináší První kniha Mojžíšova se popisuje celé stvoření jako dobré a člověk je stvořen k božímu obrazu. To je myslím zásadní skutečnost pro naši otázku po věčném životě. Bůh je věčný a jeho obraz by tedy měl v sobě věčnost nést také. A skutečně tomu tak bylo. O smrti člověka se začíná mluvit až od okamžiku, kdy se člověk odvrátil od Boha, kdy přistoupil na ďábelskou nabídku a pojedl ovoce ze stromu poznání dobrého a zlého. S lidskou vzpourou proti Bohu se tedy člověk uvedl do stavu umírání: „*V potu své tváře budeš*

jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš.“ (Gn 3, 19). Smrt člověka je tedy důsledkem hříchu člověka.

Historie však pokračovala dál a s přibližováním se k nejdůležitějšímu bodu v historii lidstva - narození Ježíše Krista - se v bibli začíná objevovat také vyjádření víry v život po smrti. V knize Daniel se píše: „*Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druzí k pohaně a věčné hrůze.*“ (Dn 12, 2). V druhé knize Makabejské potom víra ve věčný život dává sílu a odvahu sedmi bratrům a jejich matce, kteří jsou krutě mučeni, ale neohroženě svému mučiteli odpovídají: „*Ty, zlosynu, zbavuješ nás přítomného života, ale Král vesmíru nás vzkřísí k životu novému a věčnému, protože jsme zemřeli za jeho Zákon.*“ (2Mak 7,9). Víra v život po smrti také vede Judu Makabejského, aby udělal sbírku mezi vojáky a nechal sloužit oběť za jejich padlé kolegy v bitvě proti

Arabům: „*Kdyby nebyl přesvědčen, že padlí vstanou, bylo by zbytečné a marné modlit se za mrtvé. On však byl přesvědčen, že těm, kdo zemřeli ve zbožnosti je připravena nejkrásnější odměna.*“ (2Mak 12, 44-45). Také Kniha Moudrosti nám přináší svědectví o víře ve věčný život (Moud 2-5). Tato víra v život po smrti je však do určité doby dosti neopodstatněná. Teprve příchod Božího Syna na zem nám dává pro tuto víru pádný důvod.

Ježíš je středobod veškerých dějin vesmíru. K němu se všechno vztahuje, k němu všechno směřuje. Již za jeho života vidíme, že také On čelil otázce, zda existuje život po smrti. Přišli za ním saduceové, kteří tvrdili, že žádné vzkříšení z mrtvých není. Ironicky se Ježíše ptají, jak to tedy bude se ženěním a vdáváním. Ježíšova odpověď nenechává nikoho na pochybách: „*Mýlíte se, neznáte Písma ani moc Boží! Když lidé vstanou z mrtvých, nežení se ani nev dávají, ale jsou jako nebeští andělé. A pokud jde o mrtvé, že vstanou, nečetli jste v knize Mojžíšově, ve vyprávění o hořícím keři, jak Bůh Mojžíšovi řekl: „Já jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův“? On přece není Bohem mrtvých, nýbrž Bohem živých. Velmi se mýlíte!*“ (Mk 12, 24-27). Zásadní událost, je však Ježíšova smrt na kříži a jeho zmrtvýchvstání. On jako první člověk přemohl smrt a ukazuje lidem, že se nemusí obávat smrti. Nad člověkem nemá žádnou moc, stává se jenom branou, kterou člověk prochází na cestě k radosti a ke štěstí. Ježíšovo zmrtvýchvstání je trnem v oku tehdejším mocným. Když se rozkřikne v Jeruzalémě, že Ježíšův hrob je prázdný, obviňují učedníky, že tělo Ježíše odnesli a schovali. Oni se s ním však několikrát setkávají a to upevní jejich víru, o které jsou pak po seslání Ducha

svatého schopni svědčit. Petr ve svém kázání říká: „*Muži izraelští, slyšte tato slova: Ježíše Nazaretského Bůh potvrdil před vašimi zraky mocnými činy, divy a znameními, která mezi vámi skrze něho činil, jak sami víte. Bůh předem rozhodl, aby byl vydán, a vy jste ho rukou bezbožných přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil; vytrhl jej z bolesti smrti, a smrt ho nemohla udržet ve své moci.*“ (Sk 2, 22-24). Svatý Pavel uvěřil v Ježíše později než apoštolové. Bylo to v okamžiku, když se mu na cestě do Damašku zjeví vzkříšený Ježíš. Setkání s ním úplně změnilo jeho život a on věnuje všechny své intelektuální i fyzické síly do ohlašování naděje na vzkříšení všem lidem. Mnohokrát píše ve svých listech o naději na vzkříšení. Např. křesťanům do Říma píše tohle: „*Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt? Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života. Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání.*“ (Řím 6, 3-5).

Písmo svaté nám ukazuje, že víra v život věčný je opodstatněná. Její zárukou je vzkříšení Ježíše a křesťan se k tomuto vzkříšení připojuje křtem. V čem však věčný život spočívá? Základní lidská touha je touha po společenství, touha po lásce. Věčný život tuto touhu plně uspokojuje, dává člověku plnost všeho, protože věčný život spočívá v „bytí s Bohem“, který je Radost, Štěstí, Krása... Sv. Pavel píše: „*Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.*“ (1Kor 2, 9)

o. J. Kotík

MĚSÍČNÍ ÚVAHA

Supervědecké poznání

Víra v Boha Otce je tedy předmětem víry, není výsledkem „vědeckého“ bádání. Tento fakt některé rmoutí. Podle mentality naší doby považujeme za pravé jen to, co lze vědecky ověřit. Věda se stala královnou v oblasti lidského poznání. Rozhoduje, co do něho má přístup a odmítá to, co není jasné a zřejmé. Podle Dostojevského podobenství si vědecký člověk staví kříšťálový palác. Jako stavební materiál používá pouze to, co se dokazuje přímým pohledem očí nebo co je logickým závěrem jeho úvah. Nejasné věci bývají vylučovány, aby se předešlo nebezpečí „středověkého tmářství“. Palác se hrdě tyčí do výše a je v něm mnoho místností vyhrazených různým oborům lidského poznání. Člověk spokojený se svou prací tam jde bydlet. Na počátku je ohromen jasně, ale zakrátko se začíná nudit, protože tam nenachází ani svobodu ani lásku. Tyto dvě nebudou nikdy „vědecky jasné“, protože jsou osobní. Proto živé a konkrétní osoby nemají do tohoto paláce přístup.

Dostojevskij dodává ještě jinou úvahu: „Člověk podzemí“ (tak zní symbolický titul knihy, která pojednává o těchto problémech) je ujišťován, že za dvě nebo tři století věda pokročí tak daleko, že celý svět bude tak jasný jako že „dvě a

dvě jsou čtyři“. Člověk je tím ohromen. Ale pak sklopí hlavu a ptá se: „A co v něm budu ještě dělat já?“

S veškerou úctou k vědě a s obdivem k jejím pokrokům si musíme uvědomovat její hranice. Její oblastí je poznání „věcí“, ale uniká jí poznání „osob“. Tím více pak musí věda kapitulovat před poznáním Boha, který je Otec, živá, svobodná a milující osoba par excellence. Stojíme před tajemstvím víry. Tím se nijak nezmenšuje jeho božská velikost. Důvěryplná zkušenost pravé víry v Boha není nižší než vědecké poznání, je naopak vyšší a vznešenější.

Collin, anglický liberální myslitel, potkal jedno dělníka, který šel do kostela. Znal ho, a proto si dovolil zažertovat: „Tvůj Bůh je veliký, nebo malý?“ „Je tak velký, že se nevměstná do tvé hlavy; ale na druhé straně je tak malý, že může přebývat v mém srdci.“ Collin přiznal, že mnozí chtěli potírat jeho ateismus apologetickými a vědeckými důkazy, ale žádná z těchto úvah na něho neudělala takový dojem jako toto vyznání prostého dělníka.

Z knihy T. Špidlíka: Znáš Boha Otce?

SVATÍ VE ZNOJEMSKÝCH KOSTELÍCH

KATEŘINA ALEXANDRIJSKÁ,

Svatá Kateřina Alexandrijská je vyobrazena u sv. Mikuláše v kapli dítěte Ježíše jako nástěnná freska a u sv. Kříže u

dominikánů jako plastika na levé straně postranního oltáře sv. Barbory na levé straně kostela.

Legenda o sv. Kateřině Alexandrijské je jednou z nejznámějších a zároveň nejbarvitějších. Kateřina prý byla vysoce urozená, učená a krásná dívka z Alexandrie, která veřejně protestovala u císaře Maxentia proti uctívání model. Byla konfrontována s padesáti filozofy, rozbila jejich argumenty a oni byli zaživa upáleni, protože jí nedokázali odpovědět. Odmítla zapřít svou víru a provdat se za císaře, který ji nechal dvě hodiny bičovat a poté uvěznit. Do cely jí přinášela potravu holubice a zjevil se jí Ježíš Kristus. Snažili se ji zlomit mučením na

kole s hřeby, kolo se však rozpadlo a Kateřina zůstala nezraněna, ačkoli někteří diváci byli zasaženi létajícími třískami. Její stálost obrátila na víru dvě stě vojáků, kteří byli ihned popraveni. Nakonec byla sřata i sama Kateřina, která před smrtí svolávala požehnání na všechny, kdo na ni budou vzpomínat. Když kat řal, z jejích žil netekla krev, nýbrž mléko. Andělé odnesli její tělo na

horu Sinaj, kde je pohřbili. Na tomto místě je dodnes velký klášter, kde je ukazován její hrob. Taková je ve stručnosti legenda, která byla počátkem kultu sv. Kateřiny, který se bohatě rozkošatěl na Západě i na Východě. V raných seznamech mučedníků o ní není zmínky a nemáme o ní zpráv s výjimkou mínění kteréhosi řeckého autora, který jako první sepsal to, co považoval prostě za povznášející vyprávění. Atributem sv. Kateřiny je zlomené kolo.

Z knihy D. Attwater: Slovník svatých

CHARITA

Pozvánka na výstavu – Znojmo očima Samueláků

Jihomoravské muzeum ve Znojmě a Ateliér Samuel vás srdečně zvou na výstavu výtvarných prací v **Mázhausu Domu umění Jihomoravského muzea, Masarykovo nám. 11, Znojmo. Výstava potrvá od 3. do 25. listopadu 2010 a**

otevřena je pondělí až neděle od 9:00 do 17:00. Přijďte se podívat.

Beseda o Ukrajině

V pondělí **15. listopadu 2010 v 17:00 hod.** se v přednáškové místnosti **Oblastní charity Znojmo, Dolní Česká 1** uskuteční **BESEDA O UKRAJINĚ.** Beseda se koná u příležitosti 10. výročí zahájení pomoci. Budete mít možnost

ochutnat ukrajinský nápoj Kvas a čokoládové bonbóny. Srdečně Vás všechny zveme!

Pozvánka na 7. Charitní ples

Oblastní charita Znojmo vás srdečně zve na 7. Charitní ples, který se uskuteční **27. listopadu 2010 od 20:00hod.** v prostorách **hotelu Savannah, Chvalovice-Hatě.**

Můžete se těšit na bohatou tombolu s cenami od firmy TESCO, losování o ceny z TESCO MY. Předána bude cena Sponzor roku 2010. K tanci a poslechu zahraje skupina Habakuk.

Předprodej vstupenek: v kanceláři Oblastní charity Znojmo, Dolní Česká 1, 2. patro **od 8. listopadu 2010.**

Cena vstupenky: 240,- Kč v předprodeji, 250,- Kč na místě, v ceně vstupenky je i raut informace na tel. 515 220 768

Veronika Miholová
Oblastní charita Znojmo

Hledají se Tříkráloví koledníci!!

Pomalů, ale jistě se blíží 11. ročník **Tříkrálové sbírky.** Všichni kdo mají zájem se aktivně podílet na organizaci sbírky jako koledníci, kontaktujte, prosím, koordinátora pro Znojmo **Mgr. Ludvíka Miholu,**

tel. 736 529 392, 515 220 768.

e-mail:

dobrovolnici.znojmo@caritas.cz

Mgr. Ludvík Mihola
koordinátor Tříkrálové sbírky

DOPIS NEMOCNÝM – NEJEN NEMOCNÝM

Slovo nemocným

„Počet našich let je sedmdesát roků, a jsme-li při síle, pak osmdesát.“ (Ž90,10)

V dřívějších dobách byl průměrný lidský život kratší. Věku sedmdesáti nebo osmdesáti roků se dožívalo málo lidí. Dnes je průměrný věk vyšší a lidé, kteří se dožívají vysokého věku, nejsou vzácností. I když je tedy lidský život relativně delší, přesto si uvědomujeme, že velmi rychle utíká a že je pro nás poměrně krátký. V něm je však hodně starostí, námahy a práce, takže se nám zdá někdy velmi těžký. Na základě víry věříme, že v našem životě není nic zbytečného a že všechno má svůj smysl a svoji hodnotu. Věříme, že

Bůh řídí celý náš život a vyslyší nás, když ho prosíme o něco, co je shodné s jeho vůlí (srv. 1 Jan 5,15). Tato víra nám pomáhá ve všech situacích, které prožíváme a které jsou pro nás těžké.

Čím jsme starší, tím častěji se v myšlenkách vracíme do minulosti a vzpomínáme na události, které jsme prožili. I když jsou pro nás některé vzpomínky bolestné, uvědomujeme si, že to, co jsme sami prožili, nám neškodilo, ale prospělo k vyžívání naší osobnosti. Často poznáme skutečnou hodnotu toho, co jsme prožili, až s odstupem času.

My si často uvědomujeme, krátkost našeho pozemského života, ale k tomu, abychom se s touto skutečností vyrovnali, nám pomáhá vědomí, že tělesnou smrtí naše existence nekončí, ale že i po ní budeme žít. Naše víra nám dává naději, která nezklame (srv. Ř 5,5).

Je přirozenou vlastností každého živého organismu, že stárne. Týká se to i člověka, a proto musí každý člověk tuto skutečnost přijmout a vyrovnat se s ní. V životě každého staršího člověka se objevují těžkosti, které dříve neznal a se kterými nepočítal. Člověk se s nimi musí umět vyrovnat a žít s nimi. Kdo toho je schopen, prožívá svůj život spokojeně a vyrovnaně. Kdo však nechce tuto skutečnost přijmout a vyrovnat se s ní, je ve svém nitru stále nespokojený a tuto nespokojenost šíří i v prostředí, ve kterém žije. Život vedle takového člověka je těžký a nepříjemný.

Již v době, kdy jsme poměrně mladí, si musíme uvědomovat skutečnost, že se stáří nezadržitelně blíží, a musíme se

připravovat na to, jak ho budeme prožívat. Musíme se naučit vidět kladné prvky na každé situaci, kterou ve svém životě prožíváme. Když budeme pozorní a budeme mít dobrou vůli, vždy najdeme na všem

něco, co nám udělá radost, usnadní život

a naplní nás optimistickým pohledem do] budoucnosti.

Na světě není žádný člověk, který by neměl aspoň nějaký malý důvod k radosti. Ten, kdo chce vidět důvod k radosti, ho jistě najde. Je možné, že nalezený důvod přinese jiný druh radosti, než kterou člověk hledal, ale každá prožitá radost naplní duši optimismem a novou odvahou k přemáhání těžkostí.

Čím lépe budeme využívat všechno, co od Boha dostaneme, tím víc nám bude dávat a tím lépe svůj život budeme prožívat.

o. J. Šik

(Tomášek č. 1/07)

LIDOVÉ MISIE „U DOMINIKÁNŮ“

Plzeň – Slovany 25.9. – 3.10.2010

Pestré složení věřících, pětičlenná komunita dominikánů (mezi nimi i o. Tomáš Pospíšil, který působil i zde ve Znojmě), téměř stejné zastoupení mužů i žen v kostele, separace i symbióza, svoboda i katolicita farního společenství a další zajímavé znaky bylo možno rozpoznat během lidových misí v této městské farnosti...

Jsme na západě Čech, kde nejsou velké zástupy věřících, ale hned během

první mše sv. jsem si všimnul rozmanitosti, jaká tu panuje. Např. sv. přijímání je zde možno přijímat „na ruku“, do úst, ve stoje i v kleče, jako Tělo i Krev Páně. Každý z věřících tu přijímá Krista ve svátosti svým osobním způsobem. Víím, jak taková „odlišnost“ dokáže mnohé farnosti zcela rozdělit, ale zde jsem neviděl žádnou známku protestů, ani křivých pohledů.

Podobně je i s celou liturgií: praktikuje se zde čeština i latina, přichází Češi i Slováci, několikrát do týdne se

slouží i mše sv. v tzv. tridentském ritu a opět jsem si nevšimnul žádné nezdravé rivality či elitářství. Zdá se, že zdejší katolíci umí svobodně dýchat a že se učí kráčet s Ježíšem svou osobní duchovní cestou. Takovou „katolickou pluralitu“ v rámci jedné farnosti jsem v naší republice ještě neviděl a považuji to za velké bohatství zdejších věřících.

K tomuto stavu přispělo zřejmě i poměrně časté střídání bratří dominikánů v duchovní správě, na což si někteří farníci tak trochu stěžují, a zároveň touží po větším zapojení se bratří do dění ve farnosti. Nicméně otvírá se tu i velký prostor pro samostatné laické aktivity v oblasti charity, kultury či osvěty, čehož někteří šikovní farníci dokážou rozumně využít a udělat kus dobré práce pro druhé. Důležitou službu konají bratři dominikáni svojí pravidelnou službou ve zpovědnici, působí na dvou církevních školách, poskytují ubytování studentům ve vyhrazené části kláštera apod.

Během vedení duchovní obnovy jsme zde našli jak zázemí v komunitě,

tak i prostor pro vlastní činnost. Nepodařilo se nám pouze navázat dostatečný kontakt s dětmi, které se v Plzni soustředí zřejmě více u františkánů a salesiánů.

Závěr misíí připadl na den, kdy farnost na Slovanech slavila svoji patronku – Pannu Marii Růžencovou. Za účasti zdejšího biskupa Mons. Františka Radkovského proběhla v centru města vernisáž výstavy „Kámen a cesty člověka“, která představila „stoletou“ historii farnosti. Z různých reakcí soudím, že lidové misie se v této zajímavé farnosti vydařily a že k obohacení ve víře došlo na obou stranách.

P. S.: Zprávu je třeba chápat jako osobní svědectví misionářů, ne jako celkové hodnocení farnosti.

*P. Waściński & P. Šindelář
Převzato z informačních stránek
redemptoristů z Tasovic*

MAXMILIÁNUM V LANČOVĚ

Náš pan děkan Mons. Jindřich Bartoš požehnal v pondělí 4. října 2010 v Lančově dům Maxmiliánum. Při té příležitosti se sešlo mnoho místních i dobrodinců tohoto domu a otec Jindřich zde sloužil mši svatou. V promluvě povzbudil nás všechny, abychom hledali nové cesty, jak šířit radostnou zprávu evangelia všem lidem.

Dům, nazvaný Maxmiliánum podle patrona tiskařů svatého Maxmiliána Kolbého, bude sloužit pro Tiskový

apoštolát FATYMu A.M.I.M.S. (Apostolatus Mariae Immaculatae Matris Spei – česky: Apoštolát Panny Marie Neposkvrněné – Matky Naděje), který vydává známé brožurky. S myšlenkou, aby takovéto centrum v Lančově vzniklo, přišel otec Pavel Zahradníček ještě dříve, než z FATYMu odešel do kláštera k oblátům. Sám se

podílel na prvních pracích spojených s rekonstrukcí tohoto domu. Nejprve se bouralo, a to natolik, že zbyly jen některé obvodové zdi, a pak se začalo stavět. Díky mnoha dobrodincům a

nezištným pomocníkům stavba pozvolna pokračovala kupředu. Není bez zajímavosti, že Benedikt XVI. při své návštěvě v Brně 27. 9. 2009 požehnal základní kámen pro tento dům. Stavba je nyní dokončena natolik, že už může začít provoz tiskárny. Dům sice potřebuje ještě fasádu, ale ta bude dokončena až finance a síly dovolí.

Tiskový apoštolát FATYMu A.M.I.M.S. vydal už víc než sto titulů brožurek s křesťanskou tematikou, které jsou stále znovu dotiskovány a distribuovány v tisícových nákladech. Zájem o ně je poměrně veliký. Každý týden odchází z vranovské fary řada balíků s brožurkami k mnoha lidem, kteří si je různými cestami objednávají. To vše je možné jen díky tomu, že se kolem FATYMu najde mnoho obětavých

pomocníků a pomocnic, kteří nezištně pomáhají touto cestou na evangelizaci našeho národa. Brožurky jsou šířeny pouze za výrobní cenu (do 20,- Kč) a poměrně velká část z nich je i rozdávána těm, kteří by si sami knihu nekoupili - takto věnovanou knížku si ale rádi přečtou, a to s velkým užitkem. Je i mnoho těch, kteří už pochopili tuto filosofii FATYMskeho apoštolátu a brožurku, která je zaujala si koupí ve větším množství. A tu pak rozdávají s patřičným komentářem svým příbuzným, přátelům a známým. Brožurky jsou též k dispozici v elektronické podobě na internetové adrese www.fatym.com.

Díky novému domu Maxmiliánům je zde naděje, že i nadále bude činnost tiskového apoštolátu pokračovat. Vždyť když se spojí drobné síly těch, kteří jsou ochotni něco málo udělat pro šíření evangelia, může vzniknout velké dílo. A za to patří dík Pánu Bohu i všem dobrodincům.

P. Marek Dunda

POSLEDNÍ ZVONĚNÍ

Úvaha nad rolí inkulturace v moderní sekularizované době

Před 400 lety zemřel v Číně Mateo Ricci, misionář z Tovaryšstva Ježíšova. Proč se na něho letos vzpomínalo dokonce i v Pekingu, a to i na státní úrovni? Tento kněz přišel totiž do Číny kázat Krista v rouchu buddhistických mnichů a mši sloužil v čínštině. Jak jen mohl, připodobnil se zdejší kultuře. Teprve teď to umíme ocenit.

Ani dnes není jiné cesty. Je to totiž cesta, kterou šel k lidem Kristus.

„Připodobnil se ve všem kromě hříchu. Nic nelpěl na své vznešenosti, sám sebe se zřekl, ponížil se a byl jako každý jiný člověk.“ (Srv. Fil. 2,6-8).

Mnoho kněží i biskupů se v době totality stalo podobnými obyčejným lidem. Na vojně (v PTP), ve vězení, v továrnách, v dolech či na stavbách na nich navenek nikdo nepoznal vznešenost kněžství. Ze všeho biskupského zlata zůstala některým (s prominutím) jen zlatá žíla a byli rádi, když je kdokoliv ošetřil.

Přiblížit se a připodobnit se kdysi usiloval i profesor Ratzinger. Uchovávám fotografii, kde slouží studentům mši v obleku a kravatě, bez štoly i alby. Já bych ho rád i dnes aspoň jednou viděl, an sedí ve vatikánských zahradách v rozhalence. Stejně tak naše biskupy, třeba někdy v kraťasech a tričku, bez jejich kolárků a řetízků.

Být blízko lidem jako Ricci Číňanům a Kristus Židům. Nelpět na své vznešenosti, být jako každý jiný člověk, skoncovat s okázalou vyděleností kleriků. Těším se na papeže, který přiletí do sekularizovaného Holandska v obleku a

kravatě – a vyrazí jim to dech! Tak málo by stačilo – nebo je to mnoho?

Jistě se mnou nesouhlasí „skalní“ katolíci. Jsou však jen dvě možnosti: otevřít se světu nakolik je možno nebo se zavřít za hradbami jistot. Co je riskantnější? Co je bezpečnější? Co je „Kristovské“? Odvážný Mateo Ricci dopadl špatně – (ti „skalní“!), stejně i Kristus. Jen ten však, „kdo se vydá, nalezne život“ (Mk 8,35 – Jan 12,25). Proto odvahu, důstojní pánové, ne obavu! A pozor na dlouhé řízy! (Mk 12, 38-40).

P. J. Rybář

PAPEŽ BENEDIKT XVI. JMENOVAL V BRNĚNSKÉ DIECÉZI NOVÉ KAPLANY

Osmi kněžím brněnské diecéze předal biskup Vojtěch Cikrle dekret papeže Benedikta XVI. s udělením titulu „Kaplan Jeho Svatosti“.

Brno: Při slavnostní bohoslužbě v katedrále sv. Petra a Pavla v pondělí **27. září 2010**, která připomněla první výroční návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v moravské metropoli, předal brněnský biskup Vojtěch Cikrle osmi kněžím dekrety, jimiž je papež Benedikt XVI. jmenoval Kaplanem Jeho Svatosti s právem užívat před svým jménem čestný titul monsignore (zkratka Mons.).

Kaplanem Jeho Svatosti byli dne 15. září 2010 Svatým otcem Benediktem XVI. jmenováni:

- **Mgr. Jindřich Bartoš** (1955) farář ve farnosti sv. Mikuláše ve Znojmě, děkan děkanství znojemského a vranovského
- **Mgr. Josef Brychta** (1949) farář v Jemnicích, Budkově a Rancířově, děkan děkanství moravskobudějovického
- **ICLic.Mgr. Jan Daněk** (1950) farář v Novém Městě na Moravě, děkan děkanství žďárského, obhájce svazku Diecézního církevního soudu
- **Vnislav Fruvirt** (1923) farář v Brně-Bystřci, soudce Diecézního církevního soudu

- **ThDr. Dušan Hladík** (1959) v současné době žijící v U.S.A., pověřený péčí o české krajany v zahraničí
- **Ing. Martin Holík** (1960) farní vikář v Brně u kostela sv. Augustina, ředitel Radia Proglas
- **Mgr. Jan Peňáz** (1951) farář ve Křtinách u Brna
- **ThLic. Václav Slouk** (1957) farář v Brně u sv. Jakuba, děkan děkanství brněnského, člen Kněžské rady a Sboru poradců, kanovník Královské stoliční kapituly sv. Petra a Pavla v Brně.

OZNÁMENÍ O NEOPRÁVNĚNÉ EVIDENCI

Oznamujeme, že dne 17.12.2008 formálně nespolupracoval se Státní Městský soud v Praze rozhodl, že bezpečností. Mgr.Jindřich Bartoš, farář farnosti u kostela sv.Mikuláše ve Znojmě a děkan děkanství znojemského a vranovského, byl neoprávněně evidován v registru svazku spolupracovníků StB, přičemž ani

Rozsudek nabyl právní moci dnem 6.8.2009.

Tato informace vyšla v listopadových ACEB 2009 – což je zpravodaj pro kněze brněnské diecése.

ČLOVĚČE, NEDIV SE

aneb uvedení nezasvěcených do katolického prostředí

Zasedací pořádek v katolických kostelích a jeho zvláštnosti

Pravidlo 1.

Přední lavice zejí zpravidla prázdnou.

Největší počet věřících sedává vždy v zadních lavicích kostela, evidentně proto, aby na ně nemohlo být vztaženo Ježíšovo varovné slovo o farizejích z Mt 23,3: „... mají rádi přední místa v synagogách.“ Další se zřejmě shlédli v jediné postavě celníka - kladáka z evangelií (viz Lk 18,9-14). Hermeticky ucpávají prostor kolem hlavního vchodu a na výzvy celebranta, že vepředu je místa dost, zásadně nereagují. Zvláště vyhledávaná místa jsou pak za sloupy, v postranních kaplích a na kůru za varhanami, zřejmě v duchu hesla z desatera mladého strážce hranic: „... Vidět, ale nebýt viděn!“

Výjimka z pravidla č. 1.:

První lavice nezeje prázdnou, jelikož v ní trůní:

- a)místní vzorová rodinka s dětmi
- b)kostelnice se zvonečkem
- c)potenciální světice farnosti:

většinou se předmodlívá přede mší svatou, po ní i při ní, neváhá pronášet s knězem i slova proměňování. Další poznávací atributy: galerie svatých obrázků rozložená okolo Kancionálu, zpestřená roztodivnými devocionáliemi všeho druhu.

Pravidlo 2.

Zbylé lavice jsou obsazovány dle následujícího pořádku: V každé z nich se zpočátku usadí pouze jeden člověk a to tak, aby byl pokud možno co nejvíce vzdálen od ostatních věřících. Výhody z toho vyplývají nejméně tři:

a) při pozdravení pokoje není nutno podávat nikomu ruku

b) bratři a sestry v Kristu nemohou člověka rušit v individuálním zažívání mše svaté

c) ve vymírajících farnostech působí opticky kostel jako zcela zaplněný.

Pravidlo 3.

Na okraji lavice sedí obvykle osoba zvaná „špuntovka“, takže střed lavice zůstává volný. Při zdvořilém požádání o průchod dotyčná rozhodně nevystoupí z lavice a už vůbec ji nepřimějete, aby si poposedla blíže ke středu; zásadně se nechá všemi oblézat a náročný sportovní výkon svých bližních doprovází významným pozdvihováním obočí ke klenbě kostela, pohoršeným vzdycháním a mumláním, které může zdánlivě připomínat glosolálii.

Pravidlo 4.

Na vyšívané polštářky zvané „podprdelníčky“ zásadně nesedat, neboť v sobě ukrývají „časovanou minu“: Po příchodu paní x. y., která již na tomto místě sedává cca 80 let, budete muset s ostudou „vyletět“, jelikož každý slušný člověk přece ví, že to je JEJÍ místo.

Výjimky z pravidla č. 4:

Vyletět ovšem můžete klidně i z místa bez podprdelníčku, v podstatě odkudkoli, i z míst, která nejsou nikterak označena. Platí zde Murphyho zákon prázdných kostelů: Pravděpodobnost, že jste někomu zasedli jeho místo, je nepřímo úměrná průměrnému počtu návštěvníků daného kostela. Jinými slovy, tato pravděpodobnost je tím větší, čím méně lidí chodí v daném kostele na bohoslužby.

Praktická doporučení pro náhodné návštěvníky:

Do cizích kostelů raději nechod'te. A když už není zbytí, zdržujte se raději po celou dobu bohoslužeb vzadu za lavicemi; nějaká místní babička se může klidně objevit až po svatém přijímání. Jenom dávejte dobrý pozor, abyste nepřekáželi v jedné z následujících kritických zón:

a) u kropenky se svěcenou vodou

b) u kasičky na potřeby kostela a na Charitu

c) u stolku s časopisem Světlo, KT a jinou osvětovou literaturou

d) u stolku s obětními dary

e) u sochy Matky Boží sedmibolestné, u P. Marie Lurdské, u Božského Srdce Páně, u svatého Josefa, Antoníčka, Terezičky, Tadeáška, případně u dalších lokálních přímluvných favoritů.

(U nástěnek s duchovními texty nebo s rozpisem aktivit farnosti stát můžete, většinou je nikdo nečte.)

Pravidlo 5.

Lavice jsou většinou konstruovány tak, aby v nich nešlo pohodlně ani sedět, ani klečet. Má to dva skryté důvody:

a) věřící si tak odpykává něco z časných trestů za své hříchy

b) při delších homiliích nelze usebraně podřimovat.

Vysvětlující komentář církevního historika:

Tradice praví, že kostelní lavice byly vynalezeny a povinně zavedeny do kostelů již za dob prvotní církve, a to jako bezpečnostní opatření kvůli snížení úrazovosti při bohoslužbách. Stalo se tak poté, kdy při vyčerpávajícím kázání apoštola Pavla v Troadě jistý mladík usnul a vypadl z okna, takže ho svatý Pavel musel křísit z mrtvých. Ze strany vedení církve vzešla tehdy obava, že průměrný pan farář by si možná tak dobře neporadil, a tak byly zkonstruovány a plošně zavedeny první zoufale neanatomické

kostelní lavice (zhruba takové, jaké je známe dnes).

Pravděpodobnější varianta pozdějšího data přičítá vznik podoby dnešních lavic době vrcholného rozmachu španělské inkvizice v 16. století:

Při emotivně náročných plamenných barokních kázáních a při nádherných mnohahodinových pompézních církevních bohoslužbách v latině dokázaly pouze ostré výčnělky lavic udržet prosté věřící v bdělém stavu a ve stále vzrůstajícím eschatologickém napětí.

ZÁVĚR

Reforma v uspořádání sakrálních interiérů

Z výše uvedených zákonitostí lze vyvodit pro církev třetího tisíciletí některá zásadní opatření:

a) přední lavice zrušit a posílit jimi zadní voje

b) střední části lavic vypustit úplně

c) ideálním bohoslužebným prostorem budoucnosti by mohla být tudíž **KLOUBOVÁ TRAMVAJ!!!**

Autor příspěvku předkládá k uvážení, zda by nebylo vhodné projednat tento návrh v plenárních sněmovních kroužcích ve všech diecézích Čech a Moravy. (Charismatická společenství by jej zatím mohla alespoň rok promodlovat, aby to nebyla jen „člověčina“).

*Prof. Tomáš Marný z Bludovic, v.r.
(EFFATHA 3/2001)*

NÁVALY NÁVŠTĚV.

Vinohradská nemocnice

Každý se snaží pomoci.

Výsledkem upřímného úsilí návštěvníků o pomoc je tato varovná meditace, kterou napsal Dr. J. M. na nemocničním lůžku:

I to je život: Jedete si koncem týdne na výlet a tam vás zastihne docela nenápadná zácpa; a nakonec budete – půjde-li vše hladce – několik měsíců bojovat o holý život, a je z toho pracovní neschopnost, „zpestřovaná“ občasnými pobyty v nemocnici. Do těla jsou vpravovány moderní jedy v dávkách, které hraničí se smrtelnou toxicitou, a celé kolektivy odborníků s nasazením vši techniky, kterou lze v nemocnici nalézt, mají s vámi plné ruce práce.

Avšak o to teď nejde, toto vše je nutnost, a nic jiného nezbyvá, když už jste do toho spadli tak nešikovně.

Jenže nežijete na světě sám a kolem vás jsou nejrůznější přátelé. Myslím to doslova, skutečně v této úvaze půjde o lidi, kteří vás mají upřímně rádi a neméně rádi by vám v tak vážné nemoci pomohli.

A teď začne něco, co snad lze srovnat pouze s útrapami nemocničního pobytu:

Ozve se přítel K., a s jednoznačným ujištěním, že přesně totéž, co vy, měl přítel B., který to nejen bezvadně přetrpěl, ale od té doby si vesele žije už dvanáct let. B. totiž znal jednu osobnost magických schopností, která již na dálku jednoznačně poznala, co člověku je, a samozřejmě poznala i magnetický způsob, jak jej vyléčit.

Ještě téhož dne večer se dostavil přítel V., vše o průběhu nemoci znal předem a vysypal plnou náruč

nejrůznějších čajů – některé z nich, které jsem znal, byly mimochodem docela chutné. Navíc přidal německy psaný leták, že v Innsbrucku – právě na moje onemocnění – pomáhá speciálně čištěný petrolej, a připojil cenné zkušenosti, jak se k tomuto petroleji dostat i v našich vnitrostátních podmínkách a tak říkajíc bez výdaje cenných valut.

Za týden tu byl znovu i s petrolejem.

Mezitím však přišel dopis od přítele J., jenž nabízí hypnotizérské umění svého souseda. Nakonec připojil doušku, že „nevyužiji-li této jedinečné nabídky,

nemám žádnou naději dožít se nejbližších vánoc ... „,

Nejhorší na tom všem je, že jde vesměs o dobré přátele, kteří to s vámi myslí dobře a naprosto nezištně.

Protože však mám své zásady, bojím se, že je teď všechny ztratím.

Vlastně štěstí, že se těch vánoc opravdu nedožiji! ...

J. Mrázek

(Z knihy Hovory na nemocničním lůžku)

Postavme se utrpení čelem!

Může být utrpení horší než smrt?

Velmi důležitým rysem křesťanského duchovního života na cestě k uzdravení z křivd je přijímat a snášet utrpení. To je obvykle nejtěžší (a proto také nejmarkantnější) kritérium pravdivosti našeho lidského a křesťanského života. Láska k lidem i k Bohu se osvědčuje v utrpení. Právě v něm se nejčastěji projevuje hloubka našeho zakořenění v Kristu i našich vztahů k bližním.

Současná civilizace zápasí s utrpením a uniká před ním za každou cenu. Její nejnezdavější projevy jsou de facto formou útěku ze životních obtíží a utrpení. Popírá-li

člověk jednoznačně transcendentní rozměr lidského života, stává se utrpení nutně jeho úhlavním nepřítelem – někdy větším než sama smrt. Tu si ve snaze uniknout utrpení někteří jedinci dokonce dobrovolně volí. Konzumní životní styl a s ním spojené závislosti a návyky se také těsně vážou s pokusem utišit utrpení. Čím více však člověk před utrpením utíká, tím rychleji je má v patách, neboť ve skutečnosti se před ním uniknout nedá. Nelze je uchlácholit, ukrýt ani se mu vyhnout. Tíži života – utrpení lze jedině moudře vytrpět.

Józef Augustyn)Z knihy: Křivda)

INFORMACE – bude vás zajímat

Adventní vazba:

Zveme všechny příznivkyně tvořivých večerů 23.11.v 18h do fary sv. Mikuláše, kde v prostorách „Rozhledny“ nám předvede paní Musilová své umění s adventní vazbou. Veškeré potřeby s tím

spojené je možno též zakoupit přímo na místě.

Přijďte se s námi společně naladit na blížící se Vánoce.

Těší se na Vás maminky od fary sv. Mikuláše.

Výstava betlémů

V kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava v Louce se pořádá ve dnech 28.11.2010 až 9.1.2011 výstava domácích betlémů a vánočních pohlednic. Zahájení výstavy se uskuteční v sobotu 27.11. 1.adventním koncertem.

Kdo může na tuto výstavu zapůjčit jakýkoliv betlém, ať ho přinese buď v pátek 26.11. od 16h nebo v sobotu 27.11. od 14h do kostela sv. Václava nebo ať kontaktuje Antonína Valenu, Melkusova 21, Znojmo, 671 81 na tel:732 838 875. Výstava je otevřena vždy v sobotu 14-17h; neděle a svátky 9.30-11.30h a 14-17h; 27. - 30.12. 14-17h; 24. a 31.12. 14-16h. V pondělí až pátek je výstava přístupná jen po dohodě. Během výstavy bude možno zakoupit vánoční pohlednice, betlémy a kalendáře. Více na <http://www.farnostlouka.cz>.

Adventní koncerty v Louce

27.11. v 17h Adventní koncert v kostele sv. Václava v Louce - Mladí hudebníci Znojemska a Znojemské žestě

4.12. v 17h Adventní koncert v kostele sv. Václava v Louce - Sbor Notre Dame při chrámu Matky Boží před Týnem v Praze

Adorace za nenarození dětí

pravidelně každé **druhé úterý v měsíci** se konají v kostele sv. Kříže

adorace za nenarozené děti? (do konce roku to jsou úterý 9. 11. a 14. 12.)

Pozvánka do Taizé

Utrácet se dá různě: za nový mobil, když starý ještě slouží, za nové oblečení, když se staré ještě dá nosit, za cigarety a kafička z automatu, ale také... rádi bychom se s mladými od 17 do 30 let letos připojili **k mezinárodnímu setkání, které se koná v Taizé v termínu 30.1 - 7.2. 2010**. Cena za ubytování je 35 euro, cena za dopravu bude záležet na domluvě s dopravcem (max 2000,-).

Taizé je místem modlitby, která nese k Bohu i lidi, kteří se modlit neumí nebo nemohou, je místem smíření a pokoje - a to je zkušenost k nezaplacení. (Více na stránkách www.dcm.doo.cz). Informace také u P. Jindřicha Čoupka (tel.: 731402652) a P. Jana Kotíka (tel.: 777975888)

Setkání se sv. Mikulášem

Opět se můžete v našich kostelích těšit na **setkání se svatým Mikulášem**. V Příměticích bude v neděli 5.12. ve 14:00 a ve stejný den v 16:00 v Kuchařovicích. Citonice navštíví sv. Mikuláš při večerní mši svaté v pátek 3.12.

FARNÍ ŽIVOT

PRAVIDELNÉ AKCE

• Každý den v 7 h u Mnišek dominikánek je mše svatá s možností účasti věřících. Vstup klášterem Dolní

Česká 1. V kostele ranní mše sv. u sv. Kříže u dominikánů v 6.45 h již nebudou!.

• Každou neděli při mši sv. v 9 h u sv. Mikuláše je během kázání program pro malé děti s katechetkou na faře.

- Každou neděli po mši sv. v Příměticích je na faře otevřena knihovna.
- Každou neděli po večerní mši sv. u sv. Kříže u dominikánů je do 19.30 h adorace.
- Každé pondělí od 15.45 h na faře u sv. Kříže u dominikánů ve Znojmě se koná setkání aktivních členů Mariiny legie.
- Každé pondělí před večerní mši svatou u sv. Kříže u dominikánů je modlitba růžence za mír.
- Každé pondělí v 18 h v Únanově dětská mše.
- Každé pondělí v 19 h na loucké faře pravidelné modlitby matek.
- Každé druhé úterý v měsíci v kostele sv. Kříže je adorace za nenarozené děti.
- Každou středu od 9 do 12 h na faře u sv. Mikuláše setkání dětiček a jejich maminek.
- Každou středu v 18. h na faře v Louce je mše sv. pro děti a mládež.
- Každou středu po večerní mši sv. u sv. Kříže u dominikánů je do 19 h adorace.
- Každý čtvrtek v 18 h (v zimním období v 17 h) v Kuchařovicích dětská mše.
- Každý pátek v 17 h u sv. Jana Kř. u kapucínů mše sv. po celý školní rok.
- Každý pátek v Louce na faře v 19.30 h mše sv. s mládežnickými zpěvy a katechezí; po mši sv. volné povídání ve společenství; jsou zváni všichni, zvláště mladí lidé.
- Každou sobotu ve 14.30 h v Nové nemocnici mše sv. v prostorách odd. 130, vedle prodejny novin v 1. poschodí; vchod do nemocnice pro návštěvy; příležitost ke sv. zpovědi; možnost přinést sv. přijímání na pokoj; tel.: 515 227 723; 736 523 600.

PŘIPRAVUJE SE

- 31.10. **začíná zimní čas**, hodiny se posunou o 1 h zpět; bude delší noc.
- 31.10. v 10 h bude poutní mše sv. ke cti sv. Wolfganga v Hnanicích. Všichni i z okolí jsou zváni, po mši sv. bude možnost prohlídky kostela a malé občerstvení s přátelským setkáním u kostela; v Šatově, Havraníkách ani v Konicích mše sv. nebudou.
- 31.10. **Dušičkové pobožnosti** na hřbitově: Citonice 13.30 h; Kravsko 13.45 h; Kuchařovice 14.30 h; Přímětice 15.30 h; Mramotice 16.30 h.
- 1.11. **Slavnost Všech svatých**; u sv. Jana Kř. u kapucínů mše sv. v 8 a v 17 h; sv. zpověď od 14 h. U sv. Kříže příležitost ke svátosti smíření od 15 h do začátku večerní mše sv. v 18 h; mše sv. bude též v 8 h. V Louce mše sv. v 18 h. Na Hradišti mše sv. 10.30 h. Pobožnost na hřbitově v Louce a v Konicích v 16.30 h.
- 1. – 5.11. v 18 h v Příměticích v hřbitovní kapli **mše sv.**
- 2.11. **Památka zemřelých**; u sv. Jana Kř. u kapucínů mše sv. v 8 a v 17 h; sv. zpověď od 16 h. U sv. Kříže příležitost ke svátosti smíření od 15 h do začátku večerní mše sv. v 18 h; mše sv. bude též v 8 h. V Louce a v Konicích 18 h; v Hnanicích a Šatově v 17 h; pobožnost na hřbitově v Hnanicích a Šatově v 16 h. Na Hradišti mše sv. v 10.30 h.
- 2. – 8.11. **oktáva modliteb za zemřelé** – u sv. Jana Kř. u kapucínů každý den po mši sv. pobožnost v kryptě kostela.
- 4.11. ve 20 h u sv. Mikuláše **adorace** před 1. pátkem.
- 5.11. **první pátek**, u sv. Jana Kř. adorace a sv. zpověď od 14 h.
- 5.11. v 18.45 h v kapitulním sále, vchod na Dolní Česká 1, nebo přes zpovědní kapli a křížovou chodbu, **katecheze** pod vedením fr. Cyrila

Molnára na téma **Všeobecný úvod do Písma svatého.**

- 6.11. **první sobota** měsíční pouť v hl. Mašůvkách: v 15 h německá mše sv., v 16.30 h novokněžské požehnání a v 17 h poutní mše sv., kterou celebrouje P. Jiří Bůžek, novokněz kaplan, Brno – sv. Tomáš. Autobus v 16 h ze Znojma.

- 7. 11. ve 14.30 h na městském hřbitově ve Znojmě mše sv. v obřadní síni na hřbitově a pobožnost na hřbitově. Na Hradišti Dušičková pobožnost v 15 h na hřbitově.

- 9.11. u sv. Kříže u dominikánů **adorace za nenarozené děti.**

- 13.11. v 15 h na Hradišti **žehnání vína.**

- 14.11. v Šatově **v 10 h poutní mše sv. ke cti sv. Martina**; mši sv. bude sloužit bývalý zdejší farář a současný děkan ve Slavkově Milan Vavro. Z Hnanic, Havraníků, Konic, Znojma i odjinud jste srdečně zváni.

- 14.11. v 10.30 h na Hradišti **mše sv. ke cti sv. Anežky Přemyslovny.**

- 14.11. v 15 h Popicích měsíční modlitba za víru v příhraničí, pěší odchází ve 14 hod z Kraví hory.

- 17.11. v 10 h u sv. Václava **mše sv. za politické vězně**; mši sv. bude sloužit novoříšský opat Marian Kosík.

- 17.11. v 8 h u sv. Alžběty **poutní mše sv.**

- 19.11. 18.45 h v kapitulním sále, vchod na Dolní Česká 1, nebo přes zpovědní kapli a křížovou chodbu, **katecheze** pod vedením fr. Cyrila Molnára na téma **Všeobecný úvod do Písma svatého.**

- 26.11. v 18.45 h v kapitulním sále, vchod na Dolní Česká 1, **přednáška** o. PhDr. Efréma Jindráčka z cyklu **Dějiny a poslání dominikánského řádu.**

- 27.11. v 17 h v Louce u sv. Václava bude **prvním adventním koncertem** zahájena tradiční **výstava betlémů.** Na prvním koncertě uslyšíte v 17 h Mladé hudebníky Znojemska a Znojemské žestě.

- 28.11. **1. adventní neděle** – svěcení adventních věnců při každé mši sv. V 16.30 h zahájení **Znojemského Adventu** na nám. TGM; v 17.15 h v kostele sv. Mikuláše **zpívané nešpory.**

- Od 29. listopadu začnou v Louce opět adventní ranní mše sv. – roráty. Od pondělka do soboty vždy v 6.30 h v kostele v kapli sv. Norberta.

- 3.12. 18.45 h v kapitulním sále, vchod na Dolní Česká 1, nebo přes zpovědní kapli a křížovou chodbu, **katecheze** pod vedením fr. Cyrila Molnára na téma **Všeobecný úvod do Písma svatého.**

Kurz víry – katechismus

pokračuje na faře u sv. Mikuláše o nedělích – 7.11. a 21.11. – od 18 do 19,30 hod.

ŽIVOT FARNOSTÍ ZNOJMA vydává Římskokatolická farnost u kostela sv. Kříže, Dolní Česká 3. Kontaktní adresa redakce Ing. Kania Jindřich, Pražská-Sídl. 6/F, 669 02 Znojmo. Mail kaniajindrich@volny.cz

Registrováno OÚ Znojmo pod č. 37102291. Pro vnitřní potřebu farností Znojma. Za obsah článku odpovídá autor; příspěvky nejsou stylisticky upravovány; nevyžádané příspěvky se nevrací. Názory autorů nemusí být totožné s názory redakce. Uzávěrka je vždy 20. předcházejícího měsíce. Doporučená cena 5.- Kč.

Tisk POLYGRAF Znojmo
